

# ΦΥΤΡΩΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΦΥΤΡΩΣΗΣ ΠΕΝΤΕ ΞΥΛΩΔΩΝ ΕΙΔΩΝ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗΣ ΧΛΩΡΙΔΑΣ ΣΕ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Τσακαλδήμη Μαριάνθη\*, Παπαδοπούλου Μαρία, Προδοφίκας Χρήστος, Χατζηχριστάκη Χρύσα, Τσιτσώνη Θέκλα

15<sup>ο</sup> Πανελλήνιο Δασολογικό Συνέδριο

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Σχολή Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος, Εργαστήριο Δασοκομίας, Τ.Θ. 264, 54124 Θεσσαλονίκη

## ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

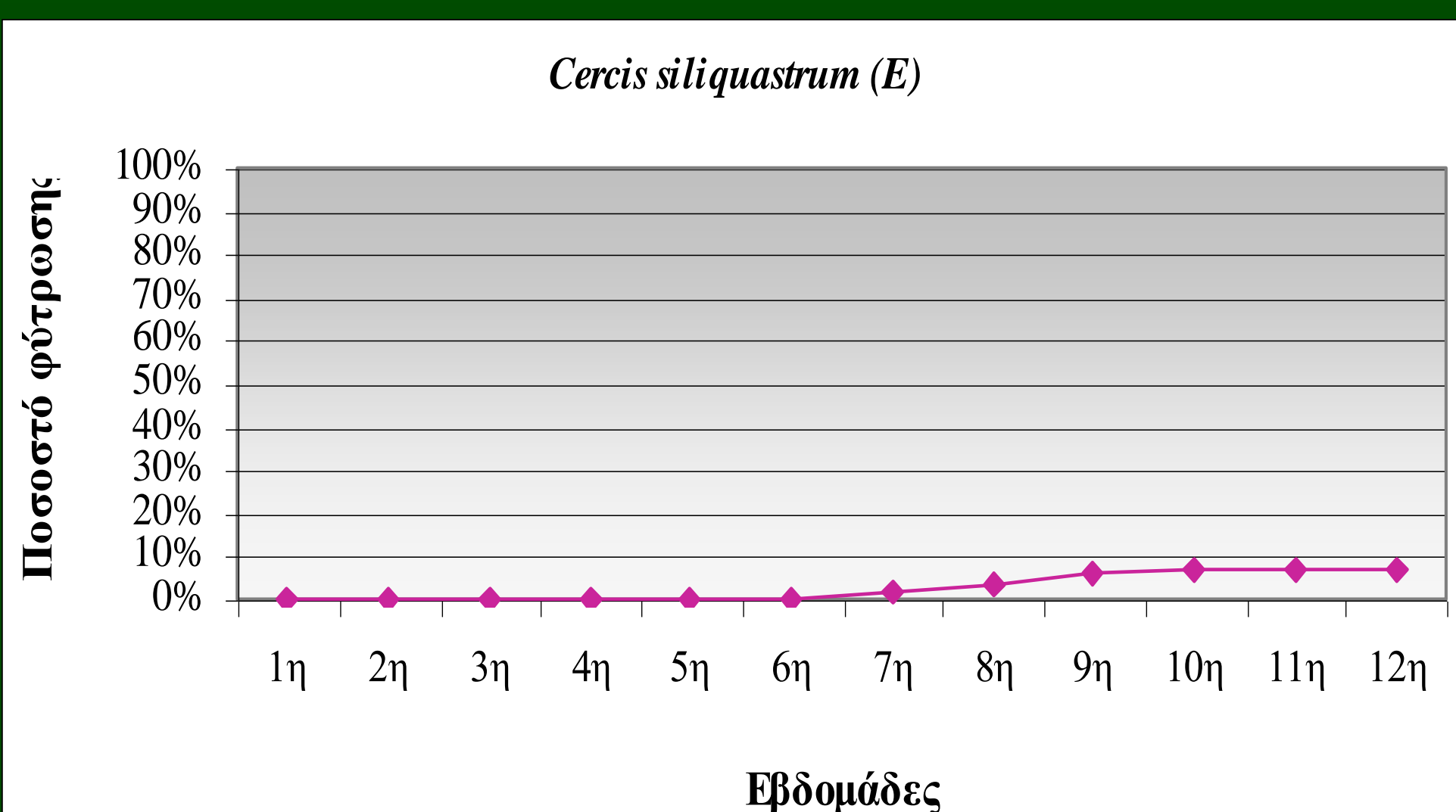
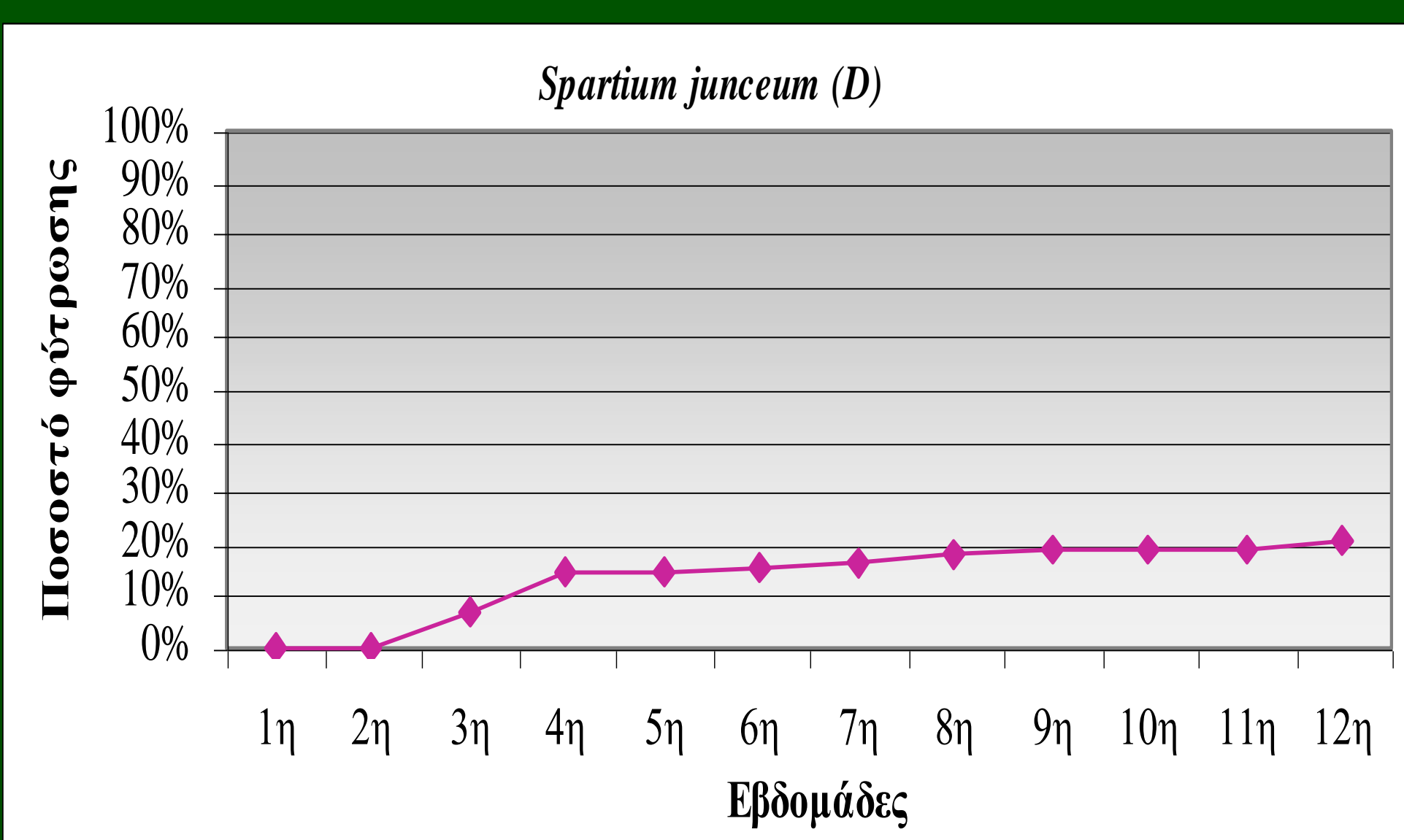
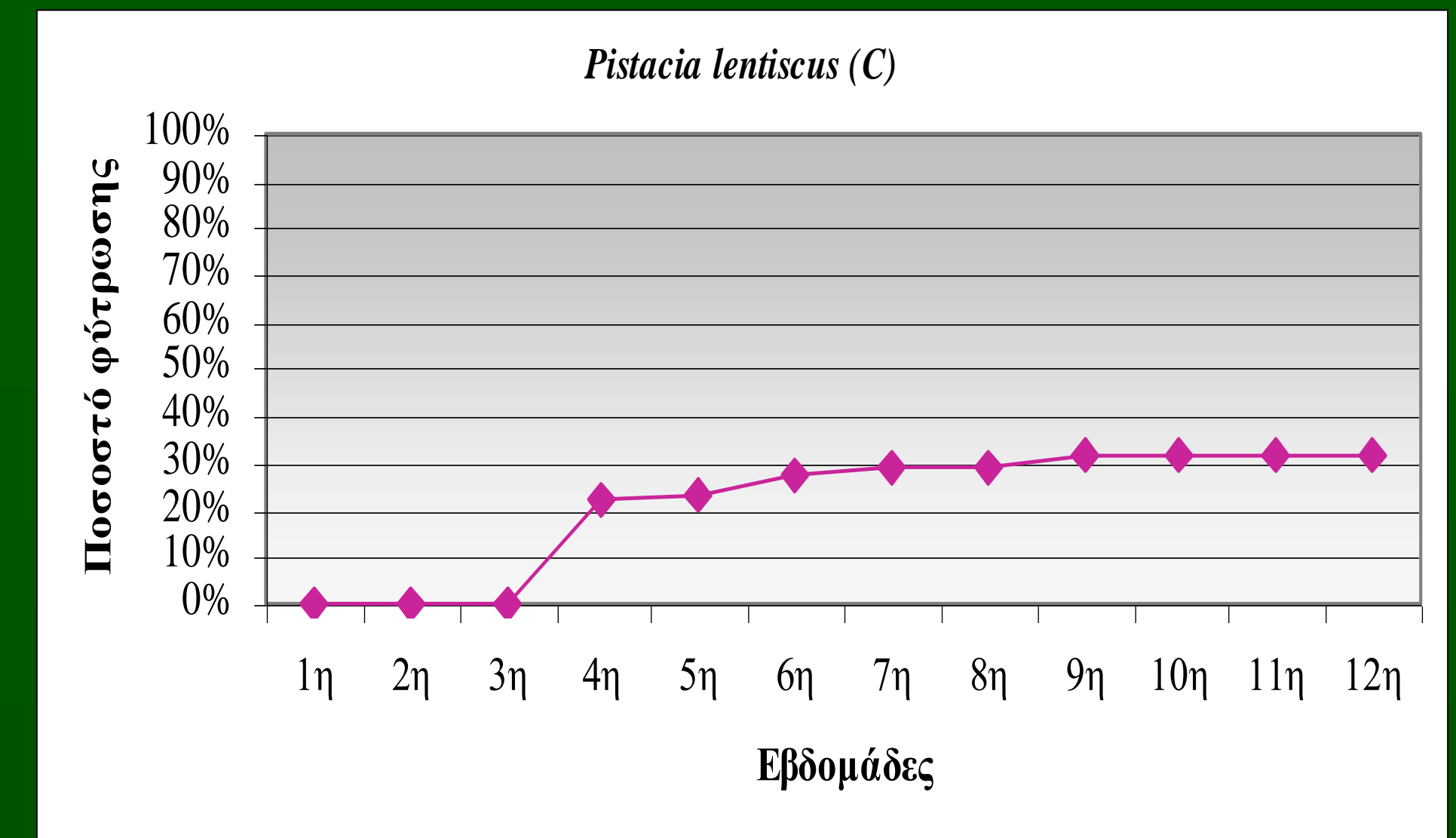
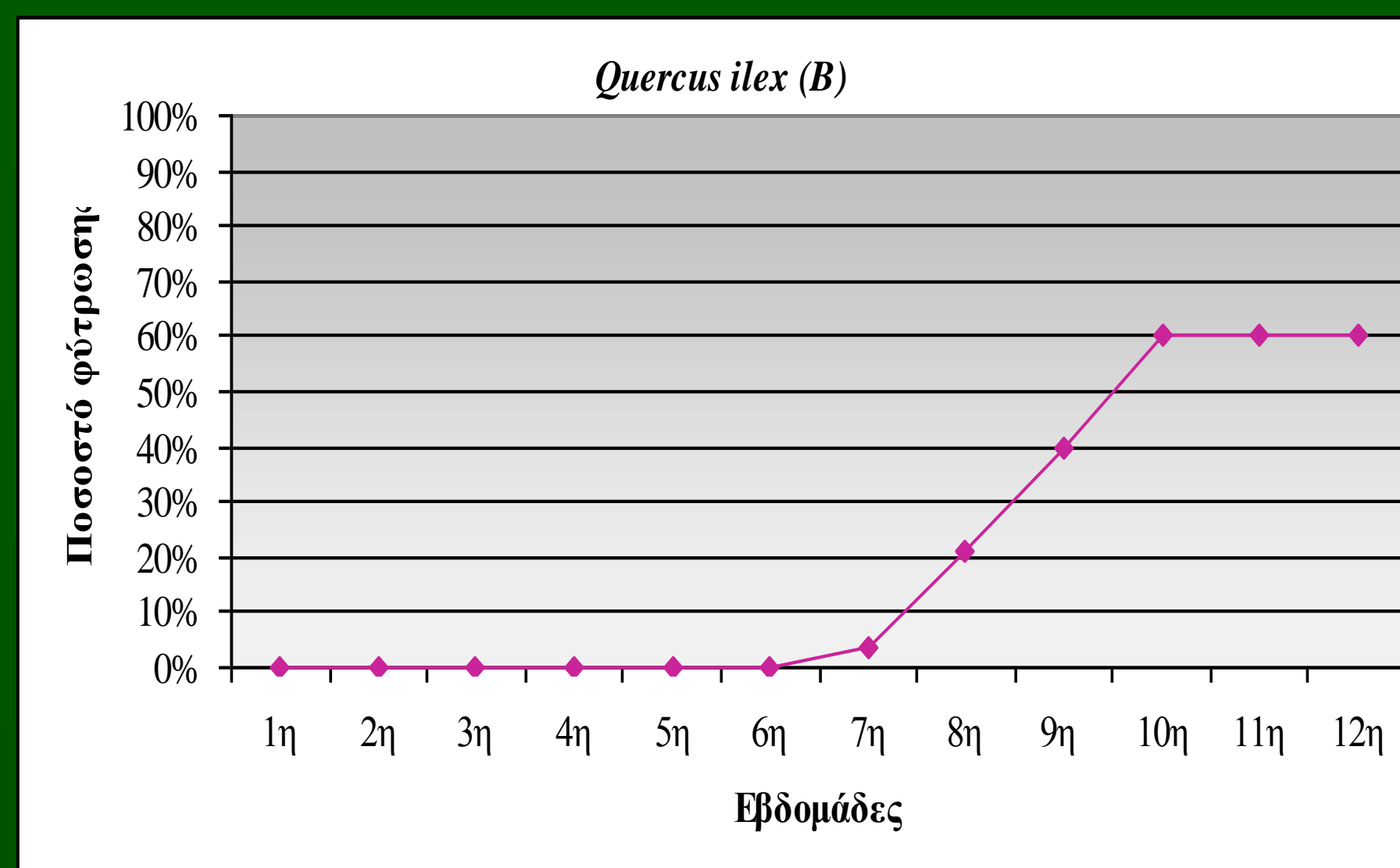
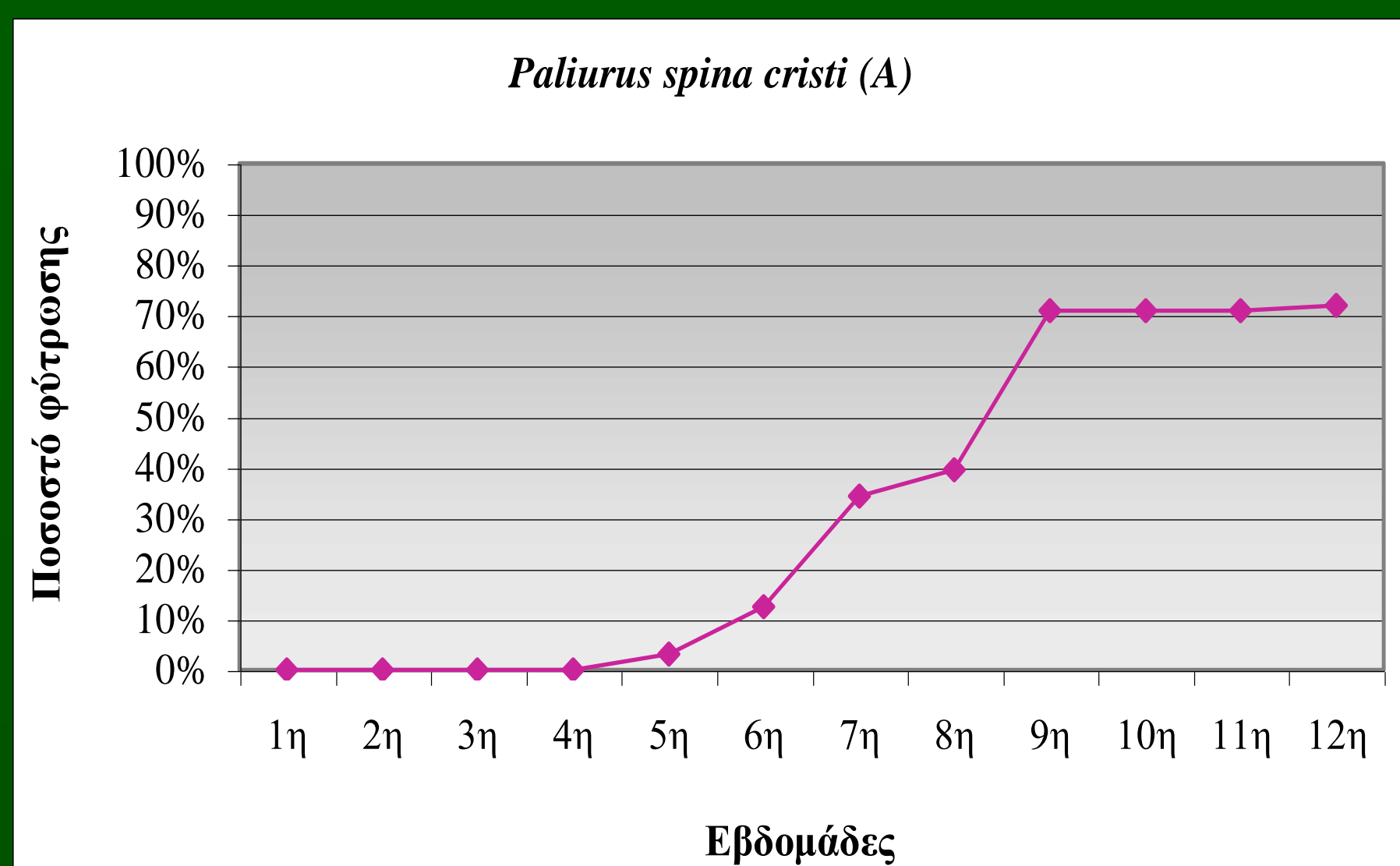
Με απώτερο σκοπό την αποκατάσταση των διαταραγμένων οικοσυστημάτων με την τεχνική της σποράς, στην εργασία αυτή μελετήθηκαν τα εξής είδη της ευμεσογειακής και παραμεσογειακής βλάστησης: *Quercus Ilex*, *Cercis siliquastrum*, *Paliurus spina-christi*, *Pistacia lentiscus* και *Spartium junceum*. Για κανένα από τα παραπάνω είδη δεν έχουν γίνει έρευνες σχετικά με τη φυτρωτικότητα των σπόρων τους σε μη ελεγχόμενες συνθήκες. Ειδικότερα ο σκοπός της εργασίας ήταν η εξαγωγή των συμπερασμάτων που αφορούν τον ρυθμό φυτρωτικότητας των σπόρων των παραπάνω ειδών σε μη ελεγχόμενες συνθήκες και κατά συνέπεια την ταχύτητα εγκατάστασής τους έπειτα από σπορά, σε περιοχές που επιβάλλεται η αποκατάσταση με σπορά.

## ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ

Μετά τις απαραίτητες διεργασίες για την βελτίωση της φυτρωτικότητας των σπόρων των υπό μελέτη ειδών, ακολούθησε η σπορά στο φυτώριο. Οι σπόροι αριάς (*Q. ilex*) σπάρθηκαν ανά τέσσερις (4) σε 20 πλαστικές σακούλες (βάθους 18 εκ.) στις 19 Ιανουαρίου 2010. Οι σπόροι των ειδών *Spartium junceum*, *Pistacia lentiscus*, *Paliurus spina-christi* και *Cercis siliquastrum* σπάρθηκαν ανά τέσσερις (4) σε πλαστικές φυτοθήκες των 24 θέσεων (βάθους 16 cm και όγκου 330 cm<sup>3</sup>) στις 11 Φεβρουαρίου του 2011. Σε όλους του τύπους φυτοδοχείων το μίγμα που χρησιμοποιήθηκε ήταν μίγμα τύρφης και περλίτη (50:50). Μετά τη σπορά οι σπόροι καλύφθηκαν με περίπου 3 χιλ. άμμου. Τα φυτοδοχεία ποτιζόταν ανάλογα με τις απαιτήσεις των φυτών (περίπου 2 φορές την εβδομάδα) και ανά τακτά χρονικά διαστήματα γινόταν ψεκασμός με μυκητοκτόνο. Οι μετρήσεις φύτευσης των σπόρων γίνονταν 1 φορά την εβδομάδα. Τα πειράματα φύτευσης ολοκληρώθηκαν σε διάστημα 4 μηνών.



## ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ



■ Η φυτρωτικότητα των ειδών *Paliurus spina-christi*, *Quercus ilex* και *Pistacia lentiscus*, σε μη ελεγχόμενες συνθήκες, είναι αρκετά ικανοποιητική (71.9%, 60% και 31,25% αντίστοιχα).

■ Οι σπόροι των παραπάνω ειδών θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την αποκατάσταση περιοχών με απευθείας σπορά, νωρίς την άνοιξη, εφόσον προηγουμένως έχει γίνει εργαστηριακά έλεγχος της ποιότητας των σπόρων και προεργασία για την αύξηση της φυτρωτικότητάς τους.

■ Οι σπόροι σπάρτου (*Spartium junceum*) δεν παρουσίασαν υψηλή φυτρωτική ικανότητα (20,83%), ωστόσο έδειξαν ότι μπορούν σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα (2 εβδομάδες) να εκπύξουν βλαστό. Η ταχύτητα φύτευσης και η άμεση κάλυψη του εδάφους παίζει πολύ σημαντικό ρόλο στην αποκατάσταση.

■ Έτσι, η απευθείας σπορά σπάρτου για αποκατάσταση υποβαθμισμένων εδαφών μπορεί να προταθεί με την προϋπόθεση πως η σπορά θα γίνει την κατάλληλη χρονική περίοδο και με κατάλληλο προχειρισμό και έλεγχο των σπόρων.

■ Οι σπόροι του είδους *Cercis siliquastrum* παρουσίασαν ιδιαίτερα χαμηλό ποσοστό φυτρωτικής ικανότητας (7,3%) και καθυστέρησαν πολύ να φυτρώσουν. Αν οι σπόροι σπέρνονταν νωρίτερα το χειμώνα, οι χαμηλές θερμοκρασίες πιθανόν να βοηθούσαν στο να μαλακώσει το σκληρό περίβλημα και να αρθεί το πρόβλημα ληθάργου. Η οικολογική αξία όμως του συγκεκριμένου είδους επιβάλλει μελλοντική έρευνα σχετικά με την φυτρωτική του ικανότητα σε μη ελεγχόμενες συνθήκες.

■ Καθοριστικό ρόλο, πέρα των άλλων, για την επιτυχή αποκατάσταση με σπορά παίζει και η εφαρμογή μεθόδων για την βελτίωση των φυσικών, χημικών, μικροβιολογικών ιδιοτήτων του εδάφους που θα υποδεχθούν τους σπόρους, με σκοπό τη δημιουργία καλύτερου περιβάλλοντος για την ανάπτυξη του ριζικού συστήματος.